

Pedagogisch Beleidsplan

Kinderdagverblijf Mamalief

**Willem Dreeslaan 15
2729 ND Zoetermeer**

Voorwoord

Uw kind maakt gebruik van de opvang bij kinderdagverblijf Mamalief. En u verwacht van ons dat er op een verantwoorde manier omgegaan wordt met uw kind. We hebben de manier waarop wij binnen de organisatie met kinderen omgaan vastgelegd in het pedagogisch beleid.

Binnen Mamalief gaan we met een respectvolle wijze met elkaar om. Dit uit zich tot rekening met elkaar te houden met het individu, in al zijn facetten. We staan open voor meningen, gevoelend, wensen en behoefte van andere en proberen daaraan recht te doen. Er is respect en ruimte voor het individuele kind. Hierbij wordt evenwicht gezocht tussen de individuele belangen en groepsbelangen.

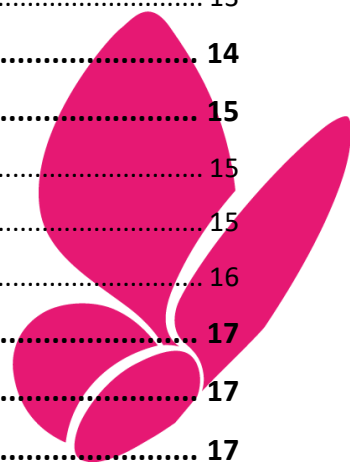
Kinderdagverblijf Mamalief stelt zich ten doel om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het kind.

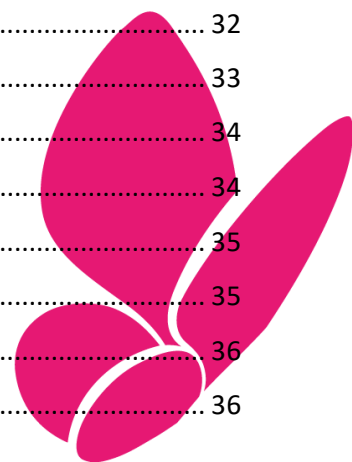
Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Visie en pedagogische uitgangspunten	5
Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:.....	5
Onze visie op opvoeden:	5
Onze visie op kinderopvang:	5
Ons pedagogisch doel:	6
2. Onze pedagogische uitgangspunten	6
3. De competenties van het beleid	7
Een gevoel van emotionele veiligheid bieden.....	7
Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van sociale competenties	7
Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
De kans om zich waarden en normen eigen te maken, socialisatie	8
4. Basisvoorwaarden.....	9
5. De ruimte.....	9
6. Ontwikkelingsfasen en groepsopbouw.....	9
Stamgroepen	9
Incidentele opvang.....	11
Open deuren beleid.....	11
De babygroep	12
De peutergroep	13
7. In- en doorstroming van de kinderen binnen Mamalief	14
8. Pedagogisch medewerkers	15
Pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogische coach.....	15
Stage/vrijwilligers	15
Professioneel	16
9. Ouders.....	17
10. Spel- en activiteiten	17
11. Wat vinden wij belangrijk om goed te kunnen spelen?	17

Spelen is leren	18
Activiteiten	19
Buiten spelen.....	20
12. Hygiëne en veiligheid	20
Algemene hygiëne	20
Huishoudelijk werkplan.....	20
Veilig spelen	21
Veiligheids- en gezondheidsbeleid	21
Vier ogen principe	21
Vast gezicht criterium.....	21
3 uursregeling (BKR)	22
Achterwacht	23
Meldcode en meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)	23
13. De ontwikkeling van 0 tot 4 jaar:	24
Lichamelijke ontwikkeling	24
Lichamelijke verzorging.....	25
Persoonlijke verzorging	25
Voeding.....	25
Gezond Voedingsbeleid.....	26
Zindelijkheid	28
Rust.....	29
Emotionele ontwikkeling.....	29
Sociale ontwikkeling.....	30
Cognitieve ontwikkeling	32
Taalontwikkeling	33
Eenkennigheid	34
Speen en knuffels	34
Verwennen	35
Morele ontwikkeling	35
Verlegenheid	36
Agressie	36

Fantasie	37
Het volgen van de ontwikkeling	37
Mentorschap	38
Basisschool, BSO en doorverwijzing	38
Normen en waarden	38
Belonen en straffen	39
14. Overige zaken	40
15. Oudercommissie	41
16. Huisregels	41
17. Toezicht	41
19. Voertaal	41
20. Pedagogische ondersteuning door middel van werkoverleg en teamoverleg.	41
21. Slotwoord	42

Inleiding

Mamalief is een particuliere organisatie voor kinderopvang. In ons kinderdagverblijf bieden wij dagopvang aan kinderen vanaf zes weken tot vier jaar. Kinderdagverblijf Mamalief heeft één vestiging in het wijk Oosterheem te Zoetermeer. Mamalief is een bij de Gemeente Zoetermeer geregistreerd kindercentrum dat voldoet aan de wet kinderopvang. De locatie beschikt over 4 groepsruimtes die volledig aangepast zijn aan de verschillende leeftijden van de kinderen. Op die manier kunnen kinderen zich veilig en in hun eigen tempo ontwikkelen. Naast de groepsruimtes is er een ruime buitenspeelplaats.

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf Mamalief. Met het schrijven van dit pedagogisch beleidsplan hebben wij verschillende doelen voor ogen. Ouders en eventuele toekomstige ouders hebben het recht van tevoren te weten hoe er met hun kinderen om zal worden gegaan. Het is belangrijk dat ouders weten hoe we werken en dit pedagogisch beleid geeft ouders een indruk van het pedagogisch klimaat in Mamalief. Wel zijn wij van mening dat, om werkelijk een indruk te krijgen van Mamalief, u de sfeer bij ons moet komen proeven. U bent daarom van harte welkom op onze locatie. Wij maken graag tijd vrij om u een rondleiding te geven door ons gebouw. Deze rondleiding wordt gegeven tijdens openingstijden, zodat de kinderen aanwezig zijn en u als ouders zo een goed en compleet beeld krijgt. Voor onze medewerkers vormt dit beleidsplan het uitgangspunt van hun beroepshouding en hun handelen. Toekomstige medewerkers van KDV Mamalief kunnen tijdens een sollicitatieprocedure bekijken of ze achter het beleid en werkwijze van Mamalief staan.

De doelstelling van KDV Mamalief is het bieden van kwalitatief goede kinderopvang. In hoofdstuk 1 van dit pedagogisch beleidsplan kunt u zien wat onze visie, doelstellingen en onze pedagogische uitgangspunten zijn. In de overige hoofdstukken staat onze werkwijze beschreven en de manieren waarop wij deze kwalitatief goede kinderopvang kunnen bieden.

Hierbij willen we nog opmerken dat het pedagogisch beleidsplan geen starre methode is, maar dat het pedagogisch beleid altijd in beweging zal blijven. Opvoedkundige inzichten veranderen, maar ook de samenstelling van het team of de wensen van ouders kunnen aanpassingen van het pedagogisch beleid tot gevolg hebben.

In het pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over de ouders. Wij verstaan hieronder de vaste verzorgers van de kinderen, alleenstaand of samen. Dit kunnen de biologische ouders zijn, maar uiteraard ook andere volwassenen. Dit pedagogisch beleidsplan is geactualiseerd op basis van de voor de dagopvang geldende Wet kinderopvang, het Besluit kwaliteit kinderopvang en de Regeling Wet kinderopvang. Mamalief draagt er zorg voor dat in de praktijk overeenkomstig dit pedagogisch beleidsplan wordt gehandeld. Het plan wordt aangepast wanneer wijzigingen in wetgeving, organisatie of werkwijze daartoe aanleiding geven.

1. Visie en pedagogische uitgangspunten

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:

Ontwikkeling betekent letterlijk vooruitgang/groei. Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat doet op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en op basis van aanleg en temperament.

Een kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden:

- Lichamelijke/motorische ontwikkeling
- Geestelijke/verstandelijke ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Emotionele ontwikkeling
- Taalontwikkeling

De ontwikkeling van het kind wordt door vele factoren beïnvloed: door aanleg, persoonlijke geschiedenis, directe omgeving, maatschappelijke verbanden en de grote maatschappij.

De kinderopvang is een van de maatschappelijke verbanden en wij zijn dan ook van mening dat wij een bijdrage kunnen leveren aan de algehele ontwikkeling (dus op alle verschillende ontwikkelingsgebieden) van het kind, daar wij ook medeopvoeders zijn.

Onze visie op opvoeden:

Opvoeden is een doelbewuste activiteit van de opvoeder om een kind te helpen volwassen te worden. Wij vinden het hierbij belangrijk:

- Dat er gehandeld wordt vanuit de acceptatie van het kind (het kind moet serieus genomen worden)
- Dat er sprake is van wederzijds respect (ook het kind moet rekening leren houden met gevoelens en wensen van de opvoeder)
- Dat we het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en de sociale redzaamheid van het kind bevorderen.

Onze visie op kinderopvang:

De kinderopvang neemt de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen.

Kinderopvang biedt een omgeving waarin:

- Het kind zich welkom voelt.
- Het kind voldoende aandacht krijgt.
- Het kind plezier heeft en leuk kan spelen.
- Een prettige sfeer heerst.
- Kinderen zich kunnen ontwikkelen.

- Omgang met leeftijdgenoten en functioneren in een groep belangrijk zijn.
- Kinderen professioneel begeleid worden naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.
- De fysieke veiligheid en gezonde verzorging optimaal zijn.

Ons pedagogisch doel:

Kinderdagverblijf Mamalief wil kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang bieden: “kinderopvang die bijdraagt aan de goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving” Dit betekent dat we ervoor zorgen dat we de kinderen:

- een gevoel van emotionele veiligheid bieden (ervoor zorgen dat ze zich prettig voelen, het naar hun zin hebben)
- de gelegenheid geven om de persoonlijke competentie te ontwikkelen (ontwikkelen van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit)
- de gelegenheid geven om de sociale competentie te ontwikkelen (oefenen van sociale kennis en vaardigheden, zoals communiceren, samenwerken, anderen helpen en omgaan met conflicten)
- de gelegenheid geven om zich waarden en normen eigen te maken (de cultuur van de samenleving)

Wij willen kinderen opvoeden, begeleiden en een klimaat voor hen scheppen, waarin zij verder geholpen worden met hun ontwikkeling tot evenwichtige en zelfstandige mensen, waarin ze kunnen leren om respect te ontwikkelen voor zichzelf en anderen, op te komen voor zichzelf, zelfstandig te zijn en sociaal vaardig.

Wij streven er naar een sfeer te creëren waarin de kinderen zich veilig en prettig voelen, leren vertrouwen te hebben in eigen kunnen.

2. Onze pedagogische uitgangspunten

De pedagogische uitgangspunten:

- Binnen KDV Mamalief heeft elk kind recht op individuele aandacht en zorg, waarbij het belang van de groep als geheel in het oog gehouden wordt. Het individu mag niet lijden onder de groep, zoals de groep niet mag lijden onder het individu.
- De kinderopvang is zoveel mogelijk aanvullend op de zorg en opvoeding thuis.
- We willen de kinderen het gevoel geven van een “tweede thuis”
- Wij nemen niet de opvoeding van het kind over van de ouders, maar beschouwen onszelf wel als medeopvoeders.
- Daarnaast hebben wij ook een voorbeeldfunctie voor de kinderen.
- Wij betrekken ouders bij de kinderopvang.
- Het is belangrijk dat ouders ervan overtuigd zijn dat KDV Mamalief een goede plaats is voor hun kind.
- Kinderen staan centraal. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid (basis voor zelfvertrouwen) en uitdaging (basis voor zelfstandigheid).

Wij gaan ervan uit dat: kinderen van elkaar leren en van de pedagogisch medewerkers, die als voorbeeldfunctie dienen bij alles wat ze doen.

- Kinderen aangesproken worden op hun eigen ontwikkelingsniveau.
- Kinderen een saamhorigheidsgevoel ontwikkelen.
- Elk kind is een uniek individu en moet zodanig worden geaccepteerd, gewaardeerd en gerespecteerd, want zo kunnen zij zich ontwikkelen in hun eigen tempo.
- Kinderen leren om rekening te houden met elkaar.

3. De competenties van het beleid

- A. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden
- B. Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van sociale competenties
- C. Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- D. De kans om zich waarden en normen eigen te maken, socialisatie

Een gevoel van emotionele veiligheid bieden

Alle kinderen die aan onze zorg worden toevertrouwd zullen wij met respect tegemoet treden, we zullen hun verschillende emoties proberen te begrijpen en hun verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden respecteren. Wij bieden steun als het kind aangeeft dat het daar behoefte aan heeft en wanneer we denken dat het met zijn emoties geen raad weet. In ons kinderdagverblijf creëren we een warme en huiselijke sfeer, waarbij alle kinderen zich veilig en geborgen voelen en ieder kind zichzelf kan zijn. Wij gaan ervan uit dat kinderen zich het prettigst voelen in een omgeving die duidelijk en voorspelbaar is, maar tegelijkertijd ook uitdaging biedt.

Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van sociale competenties

Binnen Mamalief stimuleren wij kinderen en krijgen ze de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die belangrijk zijn voor de contacten met anderen; zoals communiceren, het aangaan van relaties, zich kunnen verplaatsen in anderen en conflicten oplossen. De sociale ontwikkeling kan door het veelvuldige contact met andere kinderen volop gestalte krijgen. Tevens biedt het kinderdagverblijf de kinderen de gelegenheid vertrouwen te krijgen in meerdere en/of andere volwassenen.

Wij willen kinderen leren rekening te houden met elkaar. We leren de kinderen dat je elkaar nodig hebt. De kinderen leren van ons dat ze speelgoed en ruimte met elkaar moeten delen. We leren de kinderen dat we samen verantwoordelijk zijn voor het opruimen van het speelgoed en een kind dat steeds probeert hier onderuit te komen wordt vriendelijk maar duidelijk gewezen op de gezamenlijke taak. We prijzen het kind als het mee helpt. Het kind leert dat wanneer het aardig is voor anderen het hier ook iets voor terug krijgt, namelijk vriendschap. Wij stimuleren dit door kinderen naar elkaar te laten luisteren, door ze op hun beurt te laten wachten, door ze niet door elkaar heen te laten praten. Zo leert ieder kind dat het op zijn tijd ruimte krijgt en op zijn tijd ruimte moet geven.

Wij willen vriendschappen van kinderen stimuleren. Meestal krijgt een kind vanzelf vriendjes maar als dit niet gebeurt dan zal een leidster manieren zoeken om dit te stimuleren. Natuurlijk alleen wanneer een kind dit graag wil en niet weet hoe.

Wij willen kinderen leren dat mensen verschillen en dat er andere waarden en normen zijn in onze samenleving. Wij willen kinderen leren dat ze iedereen met respect tegemoet treden, ongeacht uiterlijk en gewoonten.

Wij willen dat kinderen voor zichzelf kunnen opkomen. Wij vinden dat er in de sociale omgang een aantal regels zijn. Een ervan is dat je een ander geen pijn mag doen.

Wij willen met de kinderen een vertrouwensrelatie opbouwen. Wij realiseren ons dat een kind ons pas gaat vertrouwen als we dat vertrouwen ook werkelijk waard zijn

Wij willen kinderen leren met conflicten om te gaan. Wij helpen de kinderen pas bij ruzies met elkaar als ze er samen niet uit komen. We hanteren de regel dat je niets mag afpakken en als het kind met iets wil spelen waar een ander kind al mee speelt dan moet het wachten of vragen of het mee mag doen.

Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Bij Mamalief gaan wij uit van een positieve benadering van het kind en willen ieder kind de ruimte geven om zich te ontplooien tot open evenwichtige en zelfstandige mensen. Ieder kind wordt op een zodanige manier door ons gestimuleerd dat dit aansluit op zijn/haar behoeften. Kinderen krijgen de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden en persoonskenmerken te ontwikkelen; zoals taal en denken en het vermogen om zelf problemen op te lossen. Het behoort tot de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers om kinderen op het juiste moment zodanig te stimuleren dat ze een stap vooruitgaan in hun persoonlijke ontwikkeling. Dit betekent dat wij naast het bieden van verzorging, individuele aandacht en veiligheid ook aandacht besteden aan spel, fantasie creativiteit en expressie.

De kans om zich waarden en normen eigen te maken, socialisatie

Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan: ze beïnvloeden ons doen en laten, ons zelfbeeld en zelfvertrouwen, onze relaties met anderen.

Iedere mens handelt vanuit normen en waarden. Kinderen vormen hun normen en waarden in de omgang met en naar voorbeeld van volwassenen. Het is niet verwonderlijk dat normen en waarden waarmee kinderen worden geconfronteerd, nogal eens in strijd zijn met elkaar: wat thuis mag, mag niet altijd op school of op het kinderdagverblijf. Kinderen kunnen daardoor wel eens verward raken.

Daarom is het van belang dat wij kinderen leren omgaan met waarden en normen. Zowel met waarden en normen van thuis als die van het kinderdagverblijf en de eventuele verschillen daartussen.

Door kinderen te helpen waarden en normen te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding.

Binnen KDV Mamalief werken de pedagogisch medewerkers vanuit algemeen geldende normen en waarden. De basis van de manier waarop wij met kinderen omgaan is: respect voor elkaar en de omgeving.

4. Basisvoorwaarden

Om de genoemde doelstellingen waar te maken is het nodig dat we aan een aantal basisvoorwaarden voldoen. Dit zijn aspecten die te maken hebben met de fysieke en geestelijke veiligheid van het kind.

Geestelijke veiligheid houdt in dat het kind zich veilig voelt in de groep, bij de pedagogisch medewerkers en in de dagelijkse gang van zaken.

5. De ruimte

Kinderdagverblijf Mamalief is gevestigd in het pand aan de Willem Dreeslaan 15 Zoetermeer. De begane grond is in gebruik door de 4 babygroepen en bestaat uit: 4 ruime lokalen, 2 slaapkamers, 1 keuken, 2 toiletgroepen en een personeelsruimte. Op de bovenverdieping spelen de peuters, deze bestaat uit 4 ruime lokalen, 2 slaapkamers, 1 keuken, 2 toiletgroepen en een kantoor.

6. Ontwikkelingsfases en groepsopbouw

Binnen Mamalief is bewust gekozen voor opvang in horizontale groepen, die bestaan uit kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd. Kinderen doorlopen verschillende ontwikkelingsstadia, de horizontale groepsopbouw is hier op ingericht. Werkwijze, speelmateriaal, meubels, inrichting, vormgeving, activiteiten en spelaanbod zijn speciaal geselecteerd en toegespitst op deze verschillende ontwikkelingsstadia. Leidsters kunnen beter inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en zich specialiseren in de bijzondere kenmerken en behoeften van de specifieke leeftijdscategorie. Kinderen maken gemakkelijker vriendjes en zoeken elkaar eerder op in hun spel, omdat de leeftijdsverschillen klein zijn. Vooral voor de jongere kinderen is het van belang dat er rustig en geconcentreerd gespeeld kan worden. Vanuit het oogpunt van veiligheid en hygiëne zijn horizontale groepen ook een betere keus. Een baby kan zo bijvoorbeeld niet in contact komen met speelgoed en materiaal dat voor een peuter geschikt, maar voor een baby gevaarlijk is.

Stamgroepen

Stamgroepen zijn vaste groepen met een eigen groepsruimte. Alle stamgroepen bij Mamalief

beschikken over vaste leidsters. Een kind maakt gedurende de week van niet meer dan één groepsruimte gebruik.

De stamgroep voor de baby's is per groep maximaal 12 kinderen met 3 leidsters en bij de peuters is dat maximaal 16 kinderen met 2 leidsters.

Groepsindeling met leeftijdsopbouw en beroepskracht-kind-ratio			
Groep	Leeftijd	Maximaal aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers
De Knuffelkonijntjes	0-2	12	3
De Vrolijke Vlinders	0-2	12	3
De Tijgertjes	0-2	8	2
De Lieveheersbeestjes	0-2	8	2
De Springkikkers	2-4	16	2
De Bezige Bijtjes	2-4	16	2
De Bosuiltjes	2-4	16	2

* voor de daadwerkelijk aantal benodigd pedagogisch medewerkers wordt rekening gehouden met het kind ratio ([Rekenregels](#) | [BKR Rekentool \(1ratio.nl\)](#))

Activiteiten buiten de Stamgroepsruimte

Er is een onderscheid in activiteiten die onderdeel zijn van het dagritme en activiteiten die buiten de stampgroepsruimte plaatsvinden.

We hebben grenzend aan het Kinderdagverblijf een speelplein waar de kinderen lekker buiten kunnen spelen, ook hebben wij een gymzaal waar de kinderen activiteiten aangeboden krijgen of gewoon lekker kunnen spelen.

Activiteiten die te maken hebben met het thema zoals Juffendag, voorlezen tijdens de Kinderboekenweek en met feestdagen zoals Koningsdag, Sinterklaas, Kerst etc. worden vaak met meerdere groepen gezamenlijk gevierd. Er wordt van tevoren gecommuniceerd wanneer deze activiteiten plaatsvinden.

Wanneer er open deuren beleid is tussen de groepen wordt er in ieder lokaal een andere activiteit aangeboden waarbij de kinderen kunnen kiezen aan welke activiteit zij willen deelnemen.

Wanneer ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven zullen er ook af en toe uitstapjes gemaakt worden. Dit kan zijn naar de Kinderboerderij, het winkelcentrum, een rondje buiten wandelen naar de eendjes of naar de speeltuin. Als het pand wordt verlaten voor een activiteit zullen de kinderen altijd aan het evacuatielouw lopen of zitten zij in een bolder- of kinderwagen. Ook zullen zij zichtbare hesjes dragen.

Voor al deze activiteiten geldt dat de kinderen nadat de activiteit is afgesloten weer naar hun vaste stamgroep gaan. Alle activiteiten vinden plaats rekening houdend met het leidster-kind ratio.

Incidentele opvang

Mamalief biedt de ouders de mogelijkheid om het kind extra dagdelen te laten spelen. Dit kan aangevraagd worden middels ons kind plansysteem en uw aanvraag komt dan automatisch bij ons binnen. Als het kind ratio het toelaat, dan is het mogelijk om het kind een extra opvang dag aan te bieden. De hoofdregel is dat uw kind op zijn of haar vaste groep met de vaste pedagogisch medewerker komt. Dit is prettig voor uw kind en voor de pedagogisch medewerker.

Er is één uitzondering op deze regel. Wat inhoudt dat een kind naast zijn vaste stamgroep één andere stamgroep mag hebben, mits ouders hiervoor getekend hebben.

Wij hebben dit als volgt afgesproken:

Bij de baby's:

De Vrolijke Vlinders kunnen naar de Lieveheersbeestjes en andersom.

De Knuffel Konijntjes kunnen naar de Tijgertjes en andersom

Bij de Peuters:

De Bezige Bijtjes kunnen naar de Springkikkers

De Springkikkers kunnen naar de Bosuiltjes

De Bosuiltjes kunnen naar de Bezige Bijtjes

Ziekte dagen kunnen niet worden geruild. Vakantiedagen van het kind worden niet met een andere dag buiten de vakantie geruild. Voor een dag ruilen gelden ook dezelfde regels als voor een extra dagdeel.

De wettelijke regelgeving vereist dat een kind in een vaste stamgroep aanwezig is. Deze wetgeving vereist tevens dat alleen met schriftelijke toestemming van de ouders en afspraken over de duur, tijdelijk extra opvang in een andere groep dan de stam- of basisgroep van het kind mag plaatsvinden. De GGD controleert hierop. De PM'er controleert hierop indien van een stamgroep wordt afgeweken en vraagt uw toestemming. De pm-er vraagt het toestemmingsformulier te ondertekenen voor wisseling van de stamgroep. De formulieren worden voor de dag van wisseling tijdelijk bewaard.

Open deuren beleid

Open deuren beleid is een pedagogische methode waarbij kinderen de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Zeker naarmate de kinderen ouder worden is het belangrijk dat kinderen hun blikveld kunnen verruimen. Daarom geven de pedagogisch medewerkers van Mamalief de kinderen regelmatig de gelegenheid om

de omgeving buiten hun eigen groepsruimte te verkennen. Dit kan op het buitenplein zijn, maar ook in het speellokaal of in de groepsruimte van de andere kinderen. Verder is het belangrijk dat kinderen zelf invloed hebben op deelname aan het open deuren beleid. Sommige kinderen zijn te verlegen of nog maar net nieuw en voor andere kinderen biedt het open deuren beleid wellicht te weinig structuur. De pedagogisch medewerkers van Mamalief zijn er om alles in goede banen te leiden, het aantal kinderen moet passen bij het Kind/leidster Ratio. Bij Mamalief hebben wij regelmatig een open deuren beleid tussen 10.00 en 11.00 uur en tussen 15.00uur en 16.00uur.

Wij maken de volgende indeling:

Groepsindeling

De groepsindeling is als volgt:

- babygroep: 6 weken tot 24 maanden
- peutergroep: 24 maanden tot 4 jaar

Dit overzicht geeft de gemiddelde leeftijd aan. Het spreekt voor zich dat er per kind en zijn/haar ontwikkelingsfase wordt gekeken wanneer hij/zij doorstroomt.

De babygroep

Op de babygroep staat de lichamelijke wereld centraal. Veel lichamelijk contact en sensopathisch spel zijn van belang in deze fase. De baby maakt in zijn eerste levensjaar een enorme ontwikkeling door. Een warme en liefdevolle zorg vormt hierbij de basis. De baby hecht zich aan mensen die voor hem vertrouwd zijn. Geur, lichaam en stem worden herkend en het kind voelt zich geborgen. Om in deze primaire behoefte te voorzien, hebben wij babygroepen met vaste vertrouwde leidsters. Onze zorg voor de baby gaat gepaard met een grote hoeveelheid warmte en liefde. Wij genieten van het kind en geven het individuele aandacht of wij de baby nu voeden, verschonen of in bed leggen. Als een baby onrustig is, nemen wij hem in de armen of leggen hem in bed en aaien hem over het hoofdje, zodat hij gaat slapen. Stimulans van zintuigen en motorische ontwikkeling. Kruipen, voortbewegen en stapjes zetten. De beleving van de baby is lichamelijk, hij voelt, ruikt en proeft alles wat hij op zijn weg tegenkomt. Het prikkelen van de zintuigen stimuleert het kind zich te gaan voortbewegen. Omrollen, oprichten en kruipen gaan steeds beter.

De leidsters stimuleren de baby met het maken van geluidjes, het rollen van een bal en het zingen van liedjes. Naarmate de kinderen ouder worden, gaan ze op elkaar reageren met geluiden; twee baby's tegenover elkaar in een kinderstoel kunnen de grootste pret hebben. Iedere baby heeft een eigen ritme. In goed overleg met de ouders zetten wij het ritme, zoals het kindje dat thuis gewend is, voort. Tijden van slapen en voeding worden doorgesproken en vastgelegd in een schema. Dit wil niet zeggen dat wij dit schema star volgen. Als een baby eerder honger of slaap heeft, houden wij hier rekening mee. De oudere baby's van de groep eten en drinken gezamenlijk aan tafel.

Het dagritme van de baby's

Het dagritme van de baby's is natuurlijk niet voor iedere baby gelijk. Bij kinderen tot 1 jaar wordt zoveel mogelijk het ritme van thuis aangehouden.

Het dagritme van de baby's ziet er globaal zo uit:

07.30-09.00 uur	Alle kinderen worden gebracht. Ze mogen dan nog even spelen in de box, op de grond of in de wipstoel.
09.00 uur	De kinderen die er al aan toe zijn krijgen een fruithap/fruitstukjes en eventueel een flesje/tuit met water of sap.
09.30-10.00 uur	De kinderen worden verschoond en gaan dan vaak naar bed.
11.00 uur	Verschoontijd
11.30 uur	Baby's vanaf 9 a 10 maanden gaan aan tafel voor een broodje
12.30 uur	Verschoonen en eventueel slapen
14.00-14.30 uur	Kinderen krijgen een tussendoortje en gaan daarna spelen in de box, op de grond of in de wipstoel. Kinderen die 2x slapen gaan nogmaals naar bed.
16.00-16.15 uur	Alle kinderen worden nogmaals verschoond.
16.30 uur	Een cracker of tussendoortje
16.00-18.00 uur	Iedereen wordt opgehaald door papa en/of mama.

Wanneer kinderen naar bed gaan en uit bed komen worden ze ook altijd verschoond.

In de zomerperiode worden er al naar gelang er behoefte aan is extra drinkmomenten ingebouwd.

De peutergroep

De hanteerbare wereld staat centraal en is gericht op het omgaan met speelgoed en materialen. Bouwen, groeperen, nabootsing van volwassenen. Leren samenspelen, rekening houden met elkaar, kiezen waarmee te spelen. Ontdekkingen doen van mogelijkheden en eigenschappen van de dingen om je heen.

Nieuwsgierigheid drijft de peuter in zijn ontdekking van de wereld. Van alles wat hij op zijn weg tegenkomt, wil hij weten wat het is en er het liefst mee spelen. Wat de peuter ziet van de leidster of de andere kinderen wil hij imiteren. De peutergroep is op deze ontdekkingsdrang ingericht. Er is op verschillende plekken van alles te ontdekken en te beleven. De speelplekken en het speelmateriaal komen tegemoet aan de behoefte om volwassenen te imiteren. Zo is er een poppenhoek met potten en pannen, kleding, speelgoed, eten en nog veel meer. Het is de rol van de leidster de peuters op weg te helpen bij het ontdekken. Vervolgens houdt zij afstand van het spel, zodat de kinderen hun eigen spel ontwikkelen en hier vrije keuzes in kunnen maken. De taalontwikkeling komt in een stroomversnelling door alle woorden die het kind leert.

De leidster stimuleert de taalontwikkeling door het zingen van liedjes en het opzeggen en uitbeelden van versjes. Voorlezen is een dagelijkse activiteit. Dramatische expressie is een

activiteit waaraan wij veel waarde hechten en dus ook veel doen met de kinderen. Al vertellend of zingend lopen, rennen en kruipen de kinderen door de groep en beelden uit dat ze dieren of kabouters zijn; door het oerwoud lopen of zwemmen in de oceaan. Kinderen kunnen zich in deze activiteit uiten en beleven veel plezier.

Het dagritme van de peuters

07.30 - 09.00 uur	Alle kinderen worden gebracht door papa of mama.
09.00 uur	Alle kinderen gaan aan tafel en krijgen een beker limonade of water en een cracker
09.30 uur	Verschoningsronde/wc-ronde
10.00 uur	Spelen en/of een activiteit doen (evt. naar buiten).
11.00 uur	Samen opruimen en aan tafel voor een broodje en een beker melk of water.
12.00 uur	Van tafel; verschoonronde, tijd om een dutje te doen
12.45 uur	1e pauze
14.00 uur	2de pauze
	De kinderen die hebben geslapen komen uit bed. Fruitronde
15.00 uur	Spelen en/of een activiteit doen (evt. naar buiten).
16.00 uur	Laatste verschoningsronde/wc-ronde.
16.30 uur	Aan tafel om te drinken en een tussendoortje te eten en iets te drinken.
17.00-18.00 uur	Alle kinderen worden opgehaald door papa en/of mama.

In de zomerperiode worden er al naar gelang er behoefte aan is extra drinkmomenten ingebouwd

7. In- en doorstroming van de kinderen binnen Mamalief

Nieuwe kinderen mogen voor plaatsing eerst tweemaal kosteloos wennen op de groep. De leidsters van de groep maken hiervoor een afspraak met de ouders.

Wanneer en op welke wijze een kind van de babygroep overgaat naar de peuters is mede afhankelijk van de ontwikkeling van het kind. Het ene kind is hier eerder aan toe dan het andere kind. Mamalief houdt hier rekening mee. Voor overgang naar de peutergroep wordt gekeken naar:

- Het kind is qua ontwikkeling toe aan de volgende groep.
- Het wennen verloopt positief.
- Het kind loopt.
- Het kind kan meedraaien in het peuterschema

De overgang van de ene groep naar de volgende groep gebeurt tijdens een wenperiode. Deze bevat in de regel twee wen dagen. Mocht extra tijd nodig zijn dan kan de wenperiode verlengd worden. Het wenprogramma biedt kinderen de mogelijkheid om kennis te maken met de nieuwe groepsruimte, kinderen en leidsters. Voorafgaand aan de wen dagen is er een

intakegesprek tussen de ouders/verzorgers en de leiding van de groep waar het kind geplaatst is. Tijdens dit gesprek kunnen de ouders kennismaken met de nieuwe leidsters, het dagritme van de groep en de ruimte. Daarnaast zullen er ook praktische zaken worden besproken zoals bijv. het voedingsschema, evt. allergieën enz.

8. Pedagogisch medewerkers

De kinderen worden opgevangen door deskundige leidsters die vanuit de pedagogische visie van Mamalief op persoonlijke wijze een relatie aangaan met de kinderen. Het is de taak van de leidster een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en de zorg en aandacht krijgt die hij nodig heeft. Ieder kind heeft behoefte aan warmte, liefde en een knuffel.

Pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogische coach

De pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogisch coach dragen bij aan de kwaliteit van de opvang. Zij houden zich bezig met de ontwikkeling, invoering & implementatie van het pedagogisch beleidsplan. De verdeling van het aantal uur is opgenomen in het beleid en coaching schema. Dit wordt op basis van het aantal FTE bijgewerkt.

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid, interne opleidingen en alle protocollen. Zij zorgt tevens voor een juiste overdracht naar de assistent leidinggevende en alle pedagogisch medewerkers.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach zorgt voor de pedagogische kwaliteit, het verbeteren van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Ook begeleidt en traint zij de medewerkers bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Pedagogisch beleidsmedewerker & de beroepskracht-kind-ratio (BKR)

De pedagogisch coach mag meetellen in de BKR wanneer deze als meewerkend coach op de groep staat. Dit geldt uitsluitend voor de tijd dat de pedagogisch coach werkzaamheden verricht als pedagogisch medewerker. Dat wil zeggen het verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. De coaching uit zich dan, bijvoorbeeld door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg tijdens de werkzaamheden.

Stage/vrijwilligers

Binnen Mamalief werken wij niet met vrijwilligers. Mocht hier in de toekomst behoefte aan zijn om bijvoorbeeld de PM'er op de groep te ontlasten dan zal hier een takenomschrijving van gemaakt worden.

Mamalief fungeert als erkent leerbedrijf (Calibris) voor BBL en BOL- stagiaires (BBL=werken en leren, BOL= school en stage). Mamalief streeft ernaar om op locatie voor minimaal 20 uur een gemotiveerde BBL stagiaire of BOL stagiaire te plaatsen . Een BBL leerlingen zijn werknemers van Mamalief en zullen werken op een vaste groep en volgen daarnaast ook onderwijs (werken/leren). De BBL-stagiaires worden ingezet conform de vastgestelde eisen dat is beschreven in de CAK-kinderopvang. Bij het plaatsen van een BBL of BOL-stagiaire is vooral de motivatie en de onderbouwing hiervan voor ons van groot belang.

Op deze manier willen wij ook het verloop in stagiaires tot een minimum beperken. Dit overleg en met goedkeuring van de oudercommissie.

Onze taken van stagiaires zijn afhankelijk van hun studie en voortgang:

- Als stagiaire houd je je bezig met het ondersteunen van de begeleiding en verzorging van kinderen in de leeftijd van 0 - 4 jaar, zowel individueel als in groepsverband
- Ondersteunen met het creëren van een warme en veilige omgeving en voor de veiligheid van de omgeving
- Ondersteunen om kinderen positief bij te laten dragen aan de groepssfeer
- Ondersteunen met spelactiviteit
- Ondersteunen met organisatie en voorbereiding van speciale gelegenheden. (Verjaardagen, Sinterklaas, Moederdag, sint maarten, kerstmis, Vaderdag, Schoolreis).
- Aandacht verdelen over kinderen individueel en groepjes kinderen
- Hygiëne in acht nemen, ondersteunen met verschonen, ondersteunen bij zindelijkheid
- Bereid zijn zich te blijven ontwikkelen door evaluatiegesprekken met school en werkplek
- Huishoudelijke activiteiten verrichten en materialen beheren
- Schoonhouden van de groep en verblijfsruimte

Dit allemaal onder verantwoordelijkheid en toezien oog van onze pedagogisch medewerker(s). De PM'er blijft altijd eindverantwoordelijke.

Professioneel

Mamalief is een professioneel kindercentrum. Met goed opgeleide medewerkers wordt deze professionaliteit gewaarborgd. Alle bij Mamalief werkende pedagogische beroepskrachten beschikken over het diploma sociaal pedagogisch werk niveau 3 en/of 4 of zij hebben een andere relevante pedagogische mbo of hbo kwalificatie. Per 1-1-2025 dient iedere pedagogisch medewerker een minimum taalniveau te hebben van niveau 3F of B2 voor mondelinge taalvaardigheid (Regeling Wko, art. 7 lid 3.). Daarbij geldt ook dat iedere pedagogisch medewerker op de babygroep (0-2 jaar) aan de scholingseis voor werken met baby's voldoet. De medewerkers zijn zich bewust van de pedagogische uitgangspunten van Mamalief en dragen deze uit naar kinderen en ouders. Zij beschikken over de vaardigheden die nodig zijn om de kinderen zowel individueel als in groepsverband te verzorgen en te begeleiden. Het vaste

personeel wordt jaarlijks bijgeschoold. Zo zijn zij in het bezit van een kinder- EHBO Diploma, en volgen een BHV opleiding. Bij de samenstelling van de groep en de leidster-kind-ratio houdt KDV Mamalief zich aan de regels van het convenant.

9. Ouders

Een goede relatie tussen ouders en Mamalief is van groot belang voor het kind. Een gedeelde zorg vraagt om goede afspraken. Graag vernemen de leidsters 's morgens hoe het gegaan is met de kinderen. Andersom vertellen de leidsters hoe het met de kinderen is gegaan als de ouders hen komen halen. De breng- en haalmomenten kunnen soms wat druk zijn. Mocht er behoefte zijn om in alle rust een gesprek met elkaar te voeren, dan kan hier een aparte afspraak voor worden gemaakt. De leidsters maken hier graag tijd voor.

Naast het kennismakingsgesprek is er voor de ouders ook nog de mogelijkheid om een voortgangsgesprek te voeren. In dit gesprek wordt besproken hoe het met het kind gaat op de groep. Hier komen onderwerpen als spelontwikkeling, contact met de andere kinderen en het contact met de leidsters aan de orde. De ouders kunnen een gesprek aanvragen bij de leiding van de groep. Het is belangrijk om elkaar op de hoogte te stellen van dat wat het kind heeft meegemaakt. Ouders en de leidsters zijn zo beter in staat het kind te begrijpen. Mamalief zorgt ervoor dat ook de ouders zich helemaal welkom voelen in het kindercentrum. Naast het dagelijkse contact tussen de ouder en groepsleiding worden er ook andere activiteiten georganiseerd voor ouder en kind zoals de gezellige high tea rond de feestdagen.

10. Spel- en activiteiten

Wij vinden het binnen KDV Mamalief heel belangrijk dat kinderen goed kunnen spelen, omdat spelen ontspannend en leerzaam is, maar ook omdat spelen de ontwikkeling van het kind op alle ontwikkelingsgebieden stimuleert.

Bij de aanschaf van spelmateriaal letten we er dan ook op dat alle facetten van de ontwikkeling van kinderen aan bod komen. De voorkeur is ervoor duurzaam en kwalitatief goed speelgoed, speelgoed dat uitdaagt tot creativiteit en de fantasie prikkelt. Onder duurzaam speelgoed verstaan wij speelgoed dat uitlokt tot:

- Beweging
- Samenwerking
- Nabootsing
- Creativiteit
- Constructie

11. Wat vinden wij belangrijk om goed te kunnen spelen?

- Een ontspannen sfeer tussen de pedagogisch medewerkers onderling en tussen de

pedagogisch medewerkers en de kinderen, zodat een kind zich veilig kan voelen.

- Er moet tijd zijn om individueel te kunnen spelen (vrij spel) en er moet daarnaast ook tijd zijn om begeleid te spelen (bijvoorbeeld groepsactiviteiten).
- Een kind moet in zijn eigen tempo kunnen spelen. Hij/zij moet zichzelf kunnen zijn.
- De ruimte moet geschikt zijn om goed en veilig te kunnen spelen.
- Het spelaanbod moet volledig en gevarieerd zijn. Het moet aansluiten bij de leeftijd van het kind en moet de verschillende ontwikkelingsaspecten bevorderen.

Spelen is leren

Spelen is de bezigheid waaraan het kind het meeste plezier beleeft. Het is de manier van ontdekken, ervaren en onderzoeken van de wereld. Een rollende bal stimuleert de baby om te kruipen. De peuter ligt in een deuk door met water te spelen is de manier van het kind om zich te uiten en ervaringen te verwerken. Met andere kinderen leert het kind samen te spelen en samen te zijn. Om te kunnen spelen heeft het kind ruimte en uitdaging nodig, zowel lichamelijk als geestelijk. In Mamalief bieden wij deze ruimte. De kinderen kunnen vrij spelen en zo hun eigen spel ontplooiën. De houding van de leidsters, de inrichting van de ruimtes en onze keuze van het speelmateriaal maken dat het kind op verschillende niveaus gestimuleerd wordt in zijn spel.

Op iedere groep bieden wij een op de ontwikkeling afgestemd spelaanbod dat aansluit op de belevingswereld van het kind. Zo wordt het kind op het juiste niveau gestimuleerd in zijn ontwikkeling. Wij onderscheiden vier spelgebieden die in iedere ontwikkelingsfase van het kind een rol spelen. Hoewel er voor ieder spelgebied aandacht is, ligt per groep de nadruk op het spel dat het meeste aansluit op de ontwikkeling en belevingswereld van het kind.

- De lichamelijke spelwereld is de vroegste vorm van spel, die we bij de jonge baby's al aantreffen. Het spel richt zich op het lichaam of op het sensopathische, dit is de beleving die wordt opgeroepen door het voelen en ervaren van materiaal en lichaam. In dit spel gaat het niet om iets te vormen, maar puur om de beleving van het lichaam. Aanraken, kneden, ruiken en proeven. Kinderen leren al spelend hun eigen lichaam en hun omgeving kennen. De functies van hun lichaam en van de verschillende voorwerpen leren zij spelenderwijs herkennen.
- De hanteerbare spelwereld. Het hanteerbare spel is het spel waarin het kind toepassingen ontdekt van materialen. Zo kunnen blokken worden gestapeld tot een toren en kun je met een schep een kuilgraven. Het kind speelt nog niets, maar speelt met iets. Het kind gaat groeperen en ordenen. Een voorbeeld hiervan is auto's op een rij te zetten en diertjes in de boerderij.
- In de esthetische spelwereld zijn kinderen gericht op vormgeving. Het gaat om de uiterlijke verschijningsvorm, structuur en eenheid. De smaak van het kind gaat een rol spelen, begrippen als mooi en lelijk krijgen inhoud. Door te ordenen en te construeren vormen kinderen nieuwe dingen; knutselen is hiervan een goed voorbeeld.

- De spelwereld van de illusie. De waarnemingsvermogens van het kind nemen toe. Het kind gebruikt zijn fantasie en verbeeldingskracht in zijn spel. Net als voor de andere spelgebieden geldt dat het fantasie spel in iedere ontwikkelingsfase een rol speelt. In deze droomwereld bedenkt het kind een nieuwe werkelijkheid die alleen in fantasie bestaat. Creativiteit en expressie spelen hierbij een belangrijke rol. Kinderen nemen een loopje met de werkelijkheid en fantaseren er op los.

Op verschillende plaatsen zijn speelmaterialen vrij toegankelijk voor de kinderen. Zo kunnen zij zich uitleven met groot speelmateriaal, een boekje lezen en aan tafel tekenen. Het kind kan op deze manier voor dát spel kiezen waar het behoefte aan heeft.

De leidster betreft zichzelf niet actief in het spel. Het is haar rol om de veiligheid en de kwaliteit van het spel te bewaken. De momenten van vrij spel worden afgewisseld met activiteiten. Dit zijn spelvormen die in groepsverband plaatsvinden onder begeleiding van de leidsters. De keuze van de activiteit wordt door inbreng van de kinderen en de sfeer in de groep bepaald. Tijdens het spelen kijkt de leidster waar de kinderen behoefte aan hebben. De ene keer hebben de kinderen de behoefte zich uit te leven door te dansen, de andere keer door rustig te schilderen. Als de kwaliteit van het vrije spel hoog is, kunnen de leidsters besluiten dit niet te onderbreken met een activiteit.

Activiteiten

Bij het aanbieden van een activiteit laten wij ons inspireren door wisselende thema's en de interesses van de kinderen. Er is steeds een breed scala aan activiteiten. Dit omvat het spelen met materialen, muziek, woord en gebaar, taal, dans en beeld. Ter illustratie worden hieronder een aantal vormen uiteengezet:

Muzikale spelvormen zoals zingen, dansen en spelen op instrumenten krijgen veel aandacht bij Mamalief. Dagelijks zingen wij liedjes met de kinderen. Het samen zingen versterkt de band tussen de kinderen en de leidster. Tijdens het dansen leren de kinderen hun lichaam bewegen. Zo ontwikkelen ze gevoel voor ritme en maat. Met instrumenten maken de kinderen zelf muziek beelden.

Tijdens dramatische expressie worden verhaaltjes en ervaringen uitgebeeld en omgezet in handelingen. Dit doet een appèl op de fantasie en creativiteit van de kinderen. De kinderen zijn bv. kabouters en lopen door het bos en beleven daar allemaal avonturen.

Tekenen en schilderen geeft de kinderen de mogelijkheid zich uit te drukken. Gevoelens en ervaringen worden in het werkstuk verwerkt. Bovendien beleven kinderen veel plezier bij het maken van een tekening of schildering.

Creativiteit is een belangrijke vaardigheid waarmee een kind nieuwe dingen leert te ontwikkelen en oplossingen leert te bedenken. Steeds is het van belang kinderen zoveel mogelijk ruimte te geven om zelf te ontdekken en zelf te creëren. Mamalief wil kinderen een omgeving bieden die de creativiteit en fantasie van kinderen stimuleert

Dit roept een pure spelbeleving op.

Buiten spelen

Om naar het speelpleintje te kunnen gaan, lopen de kinderen veilig langs het pand met een evacuatielouw naar het pleintje toe. Dit evacuatielouw wordt aan de voorkant en achterkant vastgehouden door de pedagogisch medewerkers. Dit speelpleintje zit aangrenzend aan het pand en de kinderen en pedagogisch medewerkers hoeven geen weg over te steken. Op het speelplein kunnen de baby's en peuters veilig buiten spelen. Dit speelplein is omringd door een gecertificeerd hek. De ruimte nodigt uit tot fietsen, voetballen en ander actief spel.

Natuurlijk is het ook erg spannend om en mier of lieveheersbeestjes te bekijken. Zodra de weer en de groepsomstandigheden het toelaten, gaan wij naar buiten met de kinderen. Zo bouwen van in de winter een sneeuwpop en genieten we met mooi weer van een gezellige picknick.

12. Hygiëne en veiligheid

Hoe jonger de kinderen, hoe kwetsbaarder ze zijn voor ongelukken en ziektes. Er zijn in Mamalief verschillende groepen kinderen samengebracht. Dit vraagt om extra en professionele aandacht voor veiligheid en hygiëne. In Mamalief heeft dit een hoge prioriteit.

Algemene hygiëne

Een hygiënische omgeving is van groot belang voor het kind. Door consequent te zijn in het nemen van hygiëne maatregelen worden de kansen van infectieziekten beperkt. Het allerbelangrijkste is het wassen van de handen na het mogelijk in contact komen met bacteriën. Maar ook het dragen van schone kleren en zelfverzorging van kind en leiding zijn van belang. De fopspenen van de kinderen worden opgeborgen in een schoon spenenbakje. De groepen mogen niet worden betreden met schoenen. Door alles regelmatig schoon en stofvrij te maken, krijgen ziektekiemen minder kans zich te nestelen en zich te verspreiden. Op de naleving van deze maatregelen worden regelmatig controles uitgevoerd. De kinderen leren we van jongs af aan hygiëneregels.

- Handen wassen na het toilet en voor het eten.
- Hand voor je mond of in je elle boog als je niest.
- Neus snuiten in papieren zakdoek en deze in de prullenbak doen.
- Gezicht wassen met een washand na het eten.

Huishoudelijk werkplan

Alle huishoudelijke taken van de leiding zijn omschreven in het huishoudelijk werkplan. Per groep is duidelijk en in een tijdsschema aangegeven wat er dagelijks schoongemaakt moet worden. Daarnaast wordt bijgehouden wanneer en wat is schoongemaakt. Voor het grote schoonmaakwerk hebben wij huishoudelijk medewerkers en een externe schoonmaakdienst in

dienst. Het huishoudelijk werkplan voorziet in een schone en hygiënische omgeving voor de kinderen

Veilig spelen

Naast de spelkwaliteit van het speelgoed toetsen wij het speelgoed op veiligheid. Het speelgoed in Mamalief is veilig en van hoogwaardige kwaliteit. Dit betekent dat het speelgoed geen gevaarlijke stoffen bevat en duurzaam is. In het kader van hygiëne wordt ook het speelgoed regelmatig gereinigd. Daarnaast wordt het regelmatig gecontroleerd. Speelgoed dat niet meer intact is, wordt onmiddellijk van de groep verwijderd.

Veiligheids- en gezondheidsbeleid

Mamalief beschikt over een actueel beleidsplan Veiligheid en Gezondheid dat aansluit op de activiteiten en de locatie. In dit beleid worden de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van kinderen beschreven en staat welke maatregelen worden genomen om deze risico's te beperken. Ook wordt beschreven hoe kinderen op een verantwoorde manier leren omgaan met kleine risico's. Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt actueel gehouden. Bij wijzigingen in de locatie, inrichting, werkwijze of activiteiten, en naar aanleiding van incidenten of nieuwe inzichten, wordt beoordeeld of aanpassing nodig is. Pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van het beleid en handelen ernaar. Mamalief kan een risico-inventarisatie gebruiken als hulpmiddel, maar de wettelijke verplichting is gericht op het hebben en actueel houden van het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Vier ogen principe

Vanaf 1 juli moeten er op het kinderdagverblijf altijd twee ogen of oren meekijken. De GGD inspecteert of het kinderdagverblijf zich aan deze regel houdt. Bij het ontwerp en indeling van de groepen heeft Mamalief zelf al de keus gemaakt om de wanden en deuren naar de groepen van glas te maken. Glas geeft een open, licht en vriendelijk karakter aan de groepen. Hierdoor zijn ook alle activiteiten op de groep en naast gelegen gang voor iedereen zichtbaar. Bij het openen (7.30-8.00), sluiten (17.30-18.00) en pauzetijden (12.45-13.45 en 14.00-15.00) van de groepen werken twee leidsters samen op een groep. Hierdoor staan er altijd twee leidsters op een groep. Tijdens de toiletronde blijft de toiletdeur altijd open staan en bij het buitenspelen/uitstapjes zijn er altijd 2 beroepskrachten bij aanwezig. Als er een beroepskracht en een stagiaire meegaan is het voldoende om aan het vier ogen principe te voldoen. De ouderraad bespreekt jaarlijks de uitwerking van het vier ogen principe en geeft hieraan schriftelijk goedkeuring.

Vast gezicht criterium

Een vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan het kind. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. Daarom is in de wet vastgelegd dat een kinderdagverblijf moet

werken met vaste gezichten. Als een kind aanwezig is, moet er altijd minimaal één vast gezicht van het kind aanwezig zijn. Wij houden hierbij rekening met de wet- en regelgeving waarin het vaste gezichten criterium wordt omschreven ([Vaste gezichten en groepen kinderopvang | Kinderopvang | Rijksoverheid.nl](#)). Wanneer onder de wettelijke voorwaarden tijdelijk van het vaste-gezichten criterium mag worden afgeweken door ziekte, vakantie of verlof, wordt eerst bekeken of een ander vast gezicht van het kind kan worden ingezet. Als dat niet mogelijk is, kiest Mamalief bij voorkeur een voor het kind vertrouwde pedagogisch medewerker of vaste invalmedewerker. Daarbij staan emotionele veiligheid, kennis van het kind, het dagritme en eventuele bijzonderheden centraal. Ouders worden via het ouderportaal geïnformeerd over de vervanging.

Dit doen we door bij ziekte, vakantie of verlof altijd te proberen het andere vaste gezicht van dezelfde groep in te zetten. Lukt dit niet dan zetten we een vertrouwde medewerker van een andere groep in, of een vertrouwde vaste invalmedewerker binnen het kinderdagverblijf. Doordat wij een klein kinderdagverblijf zijn kennen bijna alle pedagogisch medewerkers de kinderen en kennen alle kinderen de meeste pedagogisch medewerkers. Alle oplossingen komen vanuit onze vaste pedagogische medewerkers. Ouders worden via het ouderportaal op de hoogte gesteld bij iedere wijziging als de vaste pedagogisch medewerker niet aanwezig is

3 urenregeling (BKR)

Bij Mamalief hanteren wij de algemene lijn in het leidster-kind ratio en groeps grootte in de stamgroepen van de kinderdagverblijven conform de Landelijke Beleidsregels voor de kinderopvang.

Voor flexibiliteit in de kinderopvang is het mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens het leidster-kind ratio is vereist. Afwijken van de leidster-kind ratio is niet toegestaan tussen 08.00 uur en 13.00 uur en tussen 15.00 uur en 17.30 uur. Dit alles met een maximum van drie uren. Bij aanvang en sluiting en tijdens de pauzes kan er wel afgeweken worden van de BKR.

Aanvang:

07:30 uur - 08:00 uur (30 min)

Tijdens pauzes:

Vroege pauze 12:45 uur - 13:45 uur (1 uur)

Late pauze: 14:00 uur - 15:00 uur (1 uur)

Sluit:

17:30 uur - 18:00 uur (30 min)

We houden dagelijks de haal en brengtijden van alle kinderen bij om waar nodig de roosters aan te passen en wijken door deze 3 uursregeling niet af van het BKR.

Diensten pedagogisch medewerkers:

Wij werken met vroege en late diensten voor de pedagogisch medewerkers en wisselen dit per week.

De vroege dienst is van 7:30-17:30 uur

De late dienst is van 8:00-18:00 uur

Achterwacht

Een achterwacht is iemand die in geval van nood ingeschakeld kan worden. Het is zo dat er een achterwacht geregeld moet zijn wanneer een leidster alleen op de groep staat zodat ze er niet helemaal alleen voor staat in geval van calamiteiten. Er zijn echter twee verschillende 'achterwachten'.

Tijdens de drie-urenregeling zal er altijd een ander volwassene aanwezig zijn in het pand wanneer een leidster alleen op de groep staat. De leidster vangt tijdens de drie-urenregeling eigenlijk te veel kinderen op. Wanneer een leidster de hele dag alleen op de vestiging kan staan (bijvoorbeeld 1 leidster op 4 baby's) moet er een achterwacht 'geregeld zijn'. Deze hoeft dus niet persé in het pand te zijn. In het laatste geval wordt doorgaans de aanrijtijd van een ambulance aangehouden.

Voor vestigingen met twee of meer groepen geldt de achterwachtingeregeling normaal gesproken niet. Iedere groep opent dan met minimaal één leidster waardoor er bij opening al meerdere leidsters aanwezig zijn. De achterwachtingeregeling geldt meestal dus pas voor grotere vestigingen als er weinig kinderen zijn en groepen worden samengevoegd bijvoorbeeld in vakanties en één pedagogisch medewerker met een aantal kinderen kan draaien.

Bij Mamalief zijn er altijd minimaal 2 leidsters in het pand aanwezig en de drie-urenregeling zal niet worden overtreden.

Meldcode en meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)

Mamalief werkt volgens de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het interne protocol voor kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Pedagogisch medewerkers kennen de stappen van de meldcode en handelen hiernaar bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Naast de meldcode geldt in de kinderopvang de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij een vermoeden van seksueel misbruik of mishandeling tijdens de opvang. Afhankelijk van de situatie wordt direct gemeld bij de houder, wordt overlegd met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs en wordt, wanneer dat volgens de wettelijke procedure nodig is,

aangifte gedaan. Mamalief bevordert dat medewerkers deze verplichtingen kennen en toepassen

13. De ontwikkeling van 0 tot 4 jaar:

Kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo! (Maar kunnen soms ook een opstapje nodig hebben om de volgende drempel te nemen)

Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen, maar binnen 4 jaar kan het kind zich zelfstandig voortbewegen, leert het begrippen en regels, leert het spreken en samen met anderen spelen, eten, zichzelf aan- en uitkleden en wordt zindelijk. Een groei van totale afhankelijkheid tot een grote mate van zelfstandigheid in een beperkt aantal jaren.

Binnen KDV Mamalief kan de pedagogisch medewerker deze ontwikkeling positief beïnvloeden door te zorgen voor een zodanige sfeer in de groep, dat het kind zich thuis voelt. Vanuit deze positieve sfeer kan het kind zijn natuurlijke behoefte en nieuwsgierigheid aanwenden om zijn eigen mogelijkheden te ontwikkelen en de wereld om zich heen te verkennen en te ontdekken. Zo komt het kind tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Voorwaarde hiervoor is dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de volwassene beschikbaar is, als het kind deze nodig heeft. Daardoor krijgt het kind zelfvertrouwen en respect, wat kan leiden tot een optimale ontwikkeling in de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Lichamelijke ontwikkeling
- Emotionele ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taalontwikkeling

In het verzorgen van de kinderen, het spelen met ze en in het begeleiden komen vaak meerdere aspecten van de ontwikkeling tegelijkertijd aan bod.

Lichamelijke ontwikkeling

De lichamelijke ontwikkeling is onder te verdelen in de grove motoriek (lopen, klimmen, kruipen, springen, e.d.) en de fijne motoriek (grijpen, vasthouden, bouwen, e.d.)

Wat betekent dit in de praktijk?

- Om deze motorische vaardigheden te stimuleren bieden we op iedere groep ontwikkelingsgericht speelgoed aan.
- Op het moment dat kinderen beginnen met los staan, stimuleren de pedagogisch medewerkers het kind om naar hen toe te lopen of ze aan de hand mee te laten lopen.
- Door het verven of kleuren met de kinderen wordt de fijne motoriek steeds opnieuw gestimuleerd door het vasthouden van de potloden of de kwast.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren de fijne motoriek van het kind door met elkaar een toren te bouwen en de kinderen om en om een blokje aan de toren toe te laten voegen.

De lichamelijke of motorische ontwikkeling is onder te verdelen in de grote motoriek (lopen, klimmen, springen, e.d.) en de kleine motoriek (pakken, vasthouden, bouwen, e.d.). We bieden de kinderen verschillende soorten materiaal aan. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om bezig te zijn met bewegen.

Lichamelijke verzorging

De lichamelijke verzorging is onderverdeeld in:

- Persoonlijke verzorging
- Voeding
- Zindelijkheid
- Rust

Persoonlijke verzorging

Bij de persoonlijke verzorging van de kinderen, gaan we uit van de richtlijnen van de GGD en adviezen van het consultatiebureau. Ook wordt er rekening gehouden met de wensen van de ouders en de individuele behoeften van het kind.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Kinderen die dat nodig hebben krijgen regelmatig een schone luier (op vaste verschoonrondes, maar ook tussendoor als dat nodig is).
- Kinderen krijgen schone kleren aan als dat nodig is ("plasongelukje", een beker drinken over de kleren)
- Pedagogisch medewerkers leren kinderen persoonlijke hygiëne in acht te nemen: handen wassen na het buiten spelen, na toiletgebruik en voor het eten.
- Schone handen en snoet na het eten.
- Pedagogisch medewerkers kammen de haren na het slapen en voorzien ze eventueel weer van staartjes etc.

Voeding

Ook bij de voeding van de kinderen gaan we uit van de richtlijnen van de GGD en de regels die opgesteld zijn door de Voedsel en Waren Autoriteit Voedingsverzorging".

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers houden rekening met de individuele behoeften van het kind (een kind dat bijvoorbeeld geen melk lust, krijgt in overleg met de ouder een alternatief aangeboden)
- Bij eetproblemen wordt in overleg met de ouders een bepaalde aanpak afgesproken (zodat er zowel thuis als binnen Mamalief eenzelfde aanpak geldt).
- De kinderen krijgen beperkt zoet (de eerste boterham wordt altijd belegd met iets hartigs, pas dan mogen ze ook voor iets verantwoordsoets kiezen).

- Als kinderen om welke redenen dan ook een bepaald dieet moeten volgen, moeten ouders deze voedingsmiddelen zelf meenemen naar Mamalief, als dit niet in ons dagelijks voedselpakket is opgenomen.
- Kinderen krijgen beperkte traktaties, bijvoorbeeld met verjaardagen en feesten zoals Sinterklaas en Kerst of bij warm weer een ijsje.
- Bij het trakteren van kinderen voor hun verjaardag hopen we dat ouders zoveel mogelijk willen denken aan “gezonde” traktaties.
- Aan het begin van ochtend eten de kinderen een cracker (Dit is geen ontbijt). In de middag krijgen de kinderen fruit aangeboden.
- Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen wel, maar maken geen strijd van eten en drinken.
- Kinderen vanaf 1 jaar worden gestimuleerd om uit een tuitbeker te drinken (als ze dit dan nog niet doen).
- Kinderen vanaf 2 jaar worden gestimuleerd om uit een gewone beker te drinken.

Gezond Voedingsbeleid

Gezonden voeding aanbieden is belangrijk, omdat dit bijdraagt aan een goede ontwikkeling. Daarom volgen wij zo veel mogelijk de richtlijnen van het Voedingscentrum. Voor de keuze van gezonde producten gebruiken we de Schijf van Vijf. Daarmee krijgen kinderen voldoende vitamines, mineralen, eiwitten, koolhydraten, vetten en vezels binnen.

Producten die niet in de Schijf van Vijf staan, bevatten vaak te veel zout of suiker, ongezonde vetten of juist te weinig vezels. Te veel van deze producten is ongezond. Het Voedingscentrum verdeelt dit soort producten in twee categorieën: dag keuzes en week keuzes.

Dag keuzes zijn kleinere, minder ongezonde producten dan weekkeuzes.

Op onze locaties bieden we naast de gezonde producten uit de Schijf van Vijf af en toe dag keuzes aan (vooral als broodbeleg). Weekkeuzeproducten bieden we niet aan.

Vaste en rustige eetmomenten

Wij hanteren vaste eettijden om structuur en rust te bieden. We eten samen aan tafel, zowel tijdens de lunch als bij tussendoortjes. We nemen de tijd voor het eten en zorgen voor een prettige sfeer. Onze pedagogisch medewerkers geven daarbij het goede voorbeeld.

Zij bepalen wanneer er gegeten wordt; het kind bepaalt wat en hoeveel het eet binnen het gezonde aanbod. We dringen geen eten op.

Allergieën en individuele afspraken

We houden rekening met allergieën van kinderen. Als het nodig is om om gezondheids- of (geloofs)overtuigingen af te wijken van het voedingsbeleid, kunnen we hierover individuele afspraken maken. Ook op medisch vlak zullen wij individuele afspraken maken.

Traktaties en feestjes

Bij een verjaardag hoort een traktatie. Dit kan eetbaar of niet-eetbaar zijn. We vinden het belangrijk dat eetbare traktaties zo gezond mogelijk zijn. Groente- of fruittraktaties zijn altijd goed. Toch liever iets anders? Kies dan iets kleins, zoals een doosje rozijnen, één koekje of snoepje (laten we deze erin?), een handje popcorn of een klein waterijsje (maximaal 50 calorieën).

Bij speciale gelegenheden bieden wij zelf ook incidenteel een kleine traktatie aan volgens deze richtlijnen. Dit voorbeeldvoedingsbeleid komt voor uit het voorbeeld van het voedingscentrum.

Aanbod eten en drinken

Wij bieden tijdens de lunch en tussendoortjes gezonde producten aan. Hieronder staat ons dagschema en wat wij per eetmoment aanbieden.

Tussendoortje in de ochtend

Drinken:

- Water (eventueel met stukjes fruit of groenten).
- Kinderen mogen altijd water drinken wanneer zij dorst hebben.
- Af en toe (vruchten)thee zonder suiker.

Eten:

We bieden een wisselend aanbod fruit en groenten, zoals appel, peer, banaan, kiwi, druiven, meloen, aardbei, mandarijn, worteltjes, komkommer, paprika en snoeptomaatjes.

Lunch

Eten

We eten een broodmaaltijd of een andere gezonde maaltijd.

Broodmaaltijd

De broodmaaltijd bestaat uit volkoren- of bruin brood met beleg.

We bieden variatie aan beleg uit de Schijf van Vijf. Daarnaast bieden we maximaal drie soorten middenweg-beleg aan.

Beleg uit de Schijf van Vijf:

- Halvarine of margarine uit een kuipje
- Fruit (bijv. banaan, appel, aardbei)
- Groenten (bijv. tomaat, komkommer) of groentespread zonder zout en suiker
- Zuivelspread of hüttenkäse
- Minder vette kaassoorten (20+ en 30+), met minder zout
- Notenpasta of pindakaas zonder zout en suiker

Dag keuze-beleg (maximaal 3 tegelijk):

- (Halva)jam

- Vruchtenhagel
- (Vruchten)stroop of honing
- Sandwichspread

Hummus

Minder vette en minder zoute vleeswaren zoals kipfilet, ham, boterhamworst, kalkoenfilet

Drinken

- Bij de lunch bieden we water en melk (of karnemelk) aan.

Tussendoortje in de middag

Drinken:

- Water (eventueel met stukjes fruit of groenten).
- Kinderen mogen altijd water drinken als ze dorst hebben.
- Af en toe (vruchten)thee zonder suiker.

Eten:

We bieden afwisselend:

Fruit

- Groenten
- Volkoren knäckebröd, volkoren krentenbrood, volkoren mueslibrood, volkoren soepstengel
- Ongezoete yoghurt (met fruit of muesli)

Zindelijkheid

Elk kind heeft zijn eigen tempo van zindelijk worden. De een is er al aan toe als hij 2 jaar is, de ander begint er pas aan als hij allang 3 jaar geweest is.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Wanneer een kind zelf aangeeft dat het naar de wc wil, dan gaan pedagogisch medewerkers hier met de zindelijkheidstraining beginnen en dan wordt dit ook besproken met de ouders.
- Pedagogisch medewerkers beginnen niet met zindelijkheidstraining als er thuis ook niets aan gedaan wordt.
- Kinderen worden betrokken bij het zindelijk worden van hun groepsgenootjes, door af en toe eens mee te gaan.
- Er worden regelmatig wc-rondes gehouden, maar kinderen mogen ook tussendoor naar de wc.
- Een kind wordt niet gedwongen als het niet wil, we maken er geen strijd van.
- Eventuele problemen worden wel besproken met de ouders. We vragen de ouders extra vergevingen mee te nemen voor eventuele ongelukjes.

- Wij vinden het belangrijk om tussen het derde en vierde levensjaar de zelfredzaamheid van het kind bij het naar de wc gaan te stimuleren. (als ze 4 jaar zijn en naar school gaan moeten ze het ook zelf kunnen).

Rust

Het lichaam van een kind heeft ook voldoende rust nodig.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Bij baby's gaan we in op de behoefte aan slaap. Iedere baby heeft z'n eigen slaapritme en daar houden we ons ook aan. Kinderen geven zelf aan of en wanneer ze moe zijn en daar spelen pedagogisch medewerkers op in.
- Baby's slapen in een bedje, maar vallen soms ook in slaap in de box. Een kind wordt dan niet uit z'n slaap gehaald.
- De kinderen tot een jaar of 3 gaan na het middageten naar bed voor een dutje of om te rusten. Uiteraard afhankelijk van de behoefte van het kind
- Pedagogisch medewerkers bouwen in het dagritme van de groepen ook een aantal rustmomenten in (na het eten rustige spelletjes aan tafel, boekje voorlezen etc.).

Emotionele ontwikkeling

Emotionele ontwikkeling houdt in: het leren omgaan met gevoelens van het kind en met die van anderen. Dus het uiten van gevoelens en het reageren hierop. De gevoelens van een kind worden sterk bepaald door gevoelens van anderen in de directe omgeving. Het is belangrijk dat een kind zich emotioneel veilig voelt, want dan durft een kind te experimenteren en zich te ontwikkelen.

In het gevoelsleven van een kind valt op:

- Dat hij zijn gevoel spontaan uit en impulsief handelt.
- Dat hij vaak letterlijk laat zien wat hij voelt.
- Dat hij zijn gevoelens direct uit en niet kan wachten tot straks.
- Dat hij gemakkelijk gevoelens van anderen overneemt.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers gaan ontspannen en open met de kinderen om.
- Pedagogisch medewerkers geven aandacht, gevoel van warmte en geborgenheid en begrip.
- We zorgen voor zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers per groep.
- Pedagogisch medewerkers geven het kind de ruimte om zich te uiten.
- Pedagogisch medewerkers nemen gevoelsuitingen serieus en praten het niet weg.
- Pedagogisch medewerkers gaan in op verbale en non-verbale gevoelens en ze proberen het te verwoorden voor het kind.
- Pedagogisch medewerkers proberen uit te vinden wat er achter het gevoel zit.

- Pedagogisch medewerkers tonen begrip voor gevoelens van het kind en accepteren deze, maar ze leren het kind er ook mee om te gaan.
- Pedagogisch medewerkers troosten, steunen en leiden af als kinderen dit nodig hebben.
- Pedagogisch medewerkers zoeken samen met de kinderen naar oplossingen.
- Pedagogisch medewerkers zorgen dat het kind zich veilig voelt in de groep.

Enkele voorbeelden uit de praktijk:

Pedagogisch medewerkers willen kinderen helpen om hun emoties zoals verdriet, angst, boosheid, maar ook vreugde te laten verwoorden. De emotie krijgt zo een plaats. De pedagogisch medewerker kan bevestigend reageren: bijvoorbeeld “ik zie dat jij verdrietig bent...”. Op deze manier wordt de emotie herkend en wordt het kind zich bewust van zijn eigen gedrag. Zo ook zal het kind de emoties van andere kinderen, soms ten gevolge van zijn eigen gedrag, gaan herkennen en leren daar rekening mee te houden.

Een voorbeeld: Jasper en Bas, beiden 3 jaar, spelen samen met de duplo. Jasper maakt een auto en Bas een trein. Even later pakt Jasper de trein af van Bas. Bas wordt boos en begint te huilen, pakt de trein terug en geeft Jasper een klap op zijn hoofd. Jasper begint te huilen en slaat terug. De pedagogisch medewerker heeft het gezien en gaat naar de jongens toe. Door te troosten, hun beider gedrag bespreekbaar te maken, leert Jasper dat hij ook aan Bas kan vragen “mag ik met jouw trein spelen?”

Op deze wijze ontdekken ze dat ze mogelijk ook samen kunnen spelen.

Een kind dat steeds buitengesloten wordt, zal worden gestimuleerd om zijn wensen kenbaar te maken, zo nodig samen met de pedagogisch medewerker door een spel te bedenken met een groepje kinderen, waar het desbetreffende kind ook bij is. Kinderen krijgen zo de kans om de “leuke kanten” van elkaar te ontdekken en daarnaast zal het buitengesloten kind meer zelfvertrouwen ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan lichamelijk contact. Knuffelen stoeien, kiekeboe enz. zijn erg belangrijk voor de emotionele ontwikkeling van het kind en voor de emotionele band die pedagogisch medewerkers en kinderen met elkaar opbouwen. Binnen Mamalief zijn er vele momenten op de dag, waarop de pedagogisch medewerker door middel van individuele- en groepsactiviteiten tegemoet kan komen aan de emotionele ontwikkeling van de kinderen. Zoals, bijvoorbeeld bij het verschonen, het naar bed brengen, tijdens de broodmaaltijd, het voorlezen en het samen zingen van liedjes. Ook het fantasiespel tijdens de vele “verkleedpartijtjes” lenen zich hiervoor. Veroorzaken boosheid of andere gevoelens gedrag dat andere kinderen angstig maakt of pijn bezorgt, dan helpen we het kind dit gedrag te voorkomen en een andere manier te vinden waarop het zijn gevoelens kan uiten.

Sociale ontwikkeling

Sociale ontwikkeling houdt in: Het kind te helpen zich te ontwikkelen tot een sociaal wezen. Dus het leren omgaan en rekening houden met anderen, maar bijvoorbeeld ook voor zichzelf

opkomen. Dit houdt in dat er ook bepaalde waarden en normen aan het kind meegegeven worden.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen binnen KDV Mamalief de kans krijgen hun sociaal gevoel te ontwikkelen en van daar uit hun sociale gedrag te bevorderen

In het eerste levensjaar zijn de zintuigen (oren en mond) het belangrijkste instrument om de omgeving te leren kennen. De sociale contacten komen voornamelijk voort uit de omgeving. Het kind neemt zelf maar weinig initiatieven.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers proberen initiatieven vanuit het kind zoveel mogelijk te herkennen en hierop in te gaan.
- Pedagogisch medewerkers nemen zelf ook initiatieven; Ze gaan regelmatig naar de baby toe en spelen, praten en knuffelen met hem.
- Pedagogisch medewerkers scheppen een basis van vertrouwen en veiligheid door er steeds weer te zijn voor het kind als hij iemand nodig heeft.

In het tweede levensjaar begint het kind het besef te krijgen dat hij een zelfstandig wezen is. Hij ontdekt zijn eigen ik en kan soms erg koppig zijn.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven de ruimte aan het kind om zichzelf te ontdekken, maar stellen wel grenzen.
- Pedagogisch medewerkers gaan tactvol om met het kind door bijvoorbeeld keuzemogelijkheden aan te bieden.
- Pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan, waarbij kinderen samen iets doen, ervaren of beleven.

Een peuter is nog een egocentrisch wezen. Hij beleeft de dingen vanuit zijn gezichtspunt en houdt daarbij weinig rekening met anderen. Daarom loopt het contact met leeftijdsgenootjes soms nog niet zo soepel. Door regelmatig met elkaar samen te zijn op het kinderdagverblijf kan het kind leren om een sociaal wezen te worden, maar ook om assertief te worden, dat wil zeggen voor zichzelf op te komen zonder anderen te kwetsen.

Behalve door de omgang met andere kinderen, wordt de sociale ontwikkeling ook bevorderd door de omgang met andere volwassenen. Ze leren zich te hechten aan en vertrouwen op anderen dan de ouders, wat gunstig is voor het zelfvertrouwen van het kind.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers laten kinderen samen spelen en leren ze om speelgoed te delen met elkaar. Ze leren dat je geen speelgoed mag afpakken, maar dat je het wel netjes kunt vragen; Ze leren zo ook op hun beurt te wachten.
- Pedagogisch medewerkers houden rekening met het karakter, de leeftijd en de individuele mogelijkheden en eventueel onmogelijkheden van het kind.

- Pedagogisch medewerkers geven regels en duidelijkheid en scheppen veiligheid.
- Pedagogisch medewerkers zijn er, als een kind ons nodig heeft in de omgang met anderen; niet als scheidsrechter, maar als steun en bemiddelaar.
- Pedagogisch medewerkers benaderen kinderen positief en belonen/complimenteren ze regelmatig.
- Pedagogisch medewerkers organiseren activiteiten waarbij kinderen iets samen doen, ervaren of beleven.
- Pedagogisch medewerkers geven de kinderen de kans om elkaar te troosten bij verdriet of pijn (dat kan ook samen met de pedagogisch medewerkers).

Binnen KDV Mamalief vinden wij het belangrijk een kind op te voeden tot zelfstandigheid. Wij bevorderen de zelfredzaamheid van de kinderen:

- Vanaf het moment dat baby's eraan toe zijn, wat betreft hun motorische ontwikkeling, stimuleren we ze om zelf stukjes brood of fruit te pakken en hun flesje of beker vast te houden.
- Door het geven van verantwoordelijkheden. We geven de kinderen kleine taakjes, waarvan we weten dat ze dat aankunnen (bijvoorbeeld zelf de schoenen wegzetten, de jas ophangen, iets in de prullenbak gooien/ speelgoed opruimen); belangrijk is hierbij de positieve waardering die ze achteraf van de pedagogisch medewerker krijgen. Dit bevordert het zelfvertrouwen van het kind en ontwikkelt een positief zelfbeeld.
- Bij conflicten tussen kinderen grijpen we niet direct in. We kijken toe of kinderen het probleem samen op kunnen lossen. Als ze dit niet lukt, of de situatie loopt uit de hand, dan treedt de pedagogisch medewerker op als bemiddelaar.
- Wij vinden het belangrijk een kind op te voeden tot zelfstandigheid. Dit betekent dat we de tijd nemen om het kind zelf dingen te laten doen, wanneer kinderen zelf aangeven in de fase van "zelf doen" beland te zijn. Dat is soms lastig in de praktijk omdat zelf doen veel tijd en geduld vraagt van de pedagogisch medewerkers.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling houdt in: Het ontwikkelen van de verstandelijke begaafdheid. Dus het leren denken en ook onthouden.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen spelenderwijs hun verstandelijke vermogens ontwikkelen. Een baby en dreumes leert door veel te kijken. Ze zijn nieuwsgierig, maar kunnen zich ook snel weer vervelen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers zorgen dat baby's alles goed in zich op kunnen nemen door ze steeds uitzicht te geven op andere spelende kinderen en ze ook regelmatig ergens anders neerleggen of neerzetten.

Bij de kinderen vanaf een jaar of 2 staat het ontdekken centraal. Het kind ontdekt de wereld om zich heen. Hij leert zijn omgeving en zichzelf kennen en ontdekt de samenhang van dingen en personen (bijvoorbeeld familiebetrekkingen). Hij probeert alles na te bootsen wat hij ziet, ontdekt ruimten (bijvoorbeeld binnen en buiten) en tijd (bijvoorbeeld nu en straks). Hij ontdekt kleuren en getallen en wil ook steeds meer zelf gaan doen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven letterlijk en figuurlijk de ruimte om te ontdekken, door het aanbieden van speelruimte en speelgoed.
- Pedagogisch medewerkers laten kinderen dingen imiteren.
- Pedagogisch medewerkers reageren op vragen over de samenhang van dingen en begrippen als ruimte en tijd en besteden hier ook in groepsactiviteiten aandacht aan. Er wordt regelmatig gewerkt met andere thema's en daar komen ook begrippen en samenhang in naar voren.
- Pedagogisch medewerkers doen spelenderwijs activiteiten en spelletjes om tegemoet te komen aan de natuurlijke drang van het kind om te "leren" en om de cognitieve ontwikkeling te bevorderen, waarbij het accent ligt op het plezier in het spel.
- Het kind hoeft geen prestaties te leveren, maar krijgt de kans zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen.
- Door te observeren kan de pedagogisch medewerker op het juiste moment de verschillende activiteiten aanbieden, daarbij rekening houden met leeftijd, groei, belangstelling en (on)mogelijkheden van het kind of de groep.

Taalontwikkeling

Kinderen hebben een natuurlijke behoefte om contact te maken met hun omgeving. Zowel de lichaamstaal als de gesproken taal speelt hierbij een grote rol. Van naturen bootsen kinderen hierin de volwassene na. Pedagogisch medewerkers zijn in deze ontwikkeling dan ook heel belangrijk. Binnen KDV Mamalief proberen we kinderen te leren om door middel van deze taal uiting te geven aan hun gevoelens en duidelijk te maken wat ze willen.

Taal "ondersteunt" ook de andere ontwikkelingsgebieden. Taal beïnvloedt de denkwereld van het kind en is belangrijk bij het ontwikkelen van de eigen identiteit.

Een baby is ook al druk bezig om zijn taal te ontwikkelen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers praten veel tegen de baby's. Al pratend worden diverse activiteiten gedaan zoals verschonen, naar bed brengen, spelen etc.
- Pedagogisch medewerkers zingen voor de baby's en lezen voor.
- Pedagogisch medewerkers stimuleren het maken van geluiden door ook zelf geluiden te maken (principe van imitatie).
- Belangrijk in de omgang met baby's is ook het gebruik van lichaamstaal (manier waarop je "kijkt", gebruik van je "handen" en je "houding").

Wanneer een kind begint te praten (eerst een paar woordjes, maar rond het vierde jaar gewoon volledige zinnen), is het stimuleren van de taalontwikkeling heel belangrijk. Het kind wordt zelf ook mondiger. Taal wordt voor het kind een communicatiemiddel. Hij kan zich nu ineens ook uiten met woorden.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers praten heel veel met en tegen de kinderen.
- Pedagogisch medewerkers zingen veel liedjes voor en samen met de kinderen.
- Er staat regelmatig kindermuziek aan.
- Pedagogisch medewerkers lezen dagelijks voor aan de kinderen en proberen ze ook bij het voorlezen te betrekken (bijvoorbeeld door te vragen wat zij op de plaatjes zien etc.)
- Pedagogisch medewerkers leren het kind een goed taalgebruik aan en proberen spelenderwijs de taal van het kind te verbeteren.
- Pedagogisch medewerkers laten het kind regelmatig kleuren, vormen en voorwerpen benoemen tijdens activiteiten.
- Pedagogisch medewerkers praten met de kinderen in de “volwassen taal” (dus een hond is een hond en geen “waf waf”), maar passen hierbij hun woordgebruik aan, aan het ontwikkelingsniveau van het kind

Overige aspecten m.b.t. de ontwikkeling

Eenkennigheid

Wanneer een baby een maand of 7 of 8 is, begint vaak de eenkennigheidfase. Papa en mama zijn de belangrijkste personen en het afscheid wanneer een kind gebracht wordt, wordt nu soms wat moeilijker.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven het kind de tijd om te wennen door het te laten doen wat hij zelf wil.
- Pedagogisch medewerkers forceren niets, maar bieden zichzelf regelmatig aan.
- Er wordt aandacht besteed aan het afscheid nemen van papa of mama. Samen met de pedagogisch medewerker wordt papa of mama uitgezwaaid.
- Pedagogisch medewerkers stimuleren ouders om altijd duidelijk afscheid te nemen van hun kind en niet “stiekem” weg te gaan.
- Pedagogisch medewerkers geven wel aan de ouders aan dat het afscheid niet te uitgebreid moet zijn, omdat dat het afscheid nemen vaak alleen maar bemoeilijkt.

Speen en knuffels

Sommige kinderen hebben een fopspeen of eigen knuffel bij zich. Dit geeft hun vaak een prettig en veilig gevoel. Knuffels hebben vaak voor een kind een belangrijke emotionele waarde. Sommige kinderen hebben het een of beide ook nodig om in slaap te kunnen komen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Wanneer ouders het goed vinden, mag een kind op het dagverblijf ook een speen hebben.
- De speen mag echter niet aan een koordje verbonden zijn in verband met de veiligheid.
- Pedagogisch medewerkers raden ouders aan om een vertrouwde knuffel mee te geven aan hun kind als die voor het eerst naar het dagverblijf gaat of nog veel moeite heeft met het wennen aan het dagverblijf.
- Wanneer een kind 1 jaar is geweest proberen pedagogisch medewerkers het kind alleen de speen nog te geven bij echt verdriet of als het kind naar bed gaat.
- Een knuffel wordt wel in het la'tje van het kind gelegd als de knuffel zorgt voor problemen bij het deelnemen aan bepaalde activiteiten (bijvoorbeeld bij verven)
- Speen en/of eigen knuffel gaan dan zoveel mogelijk in het la'tje van het kind. Alleen in moeilijke situaties, bij verdriet of pijn, krijgen ze speen en/of knuffel.

Verwennen

Wij zijn van mening dat je een baby niet snel kunt verwennen. Als een kind verdriet heeft kan het niet vaak genoeg getroost of geknuffeld worden. Door het kind juist bij je te nemen en te troosten of knuffelen krijgt het kind vertrouwen dat er altijd iemand voor hem is, wat hun basisgevoel van veiligheid bevordert.

Wanneer een kind wat ouder wordt en wat meer het idee van actie-reactie leert begrijpen, zorgen we voor wat meer duidelijkheid voor het kind.

Voorbeeld:

Een dreumes van 1 jaar die doorheeft dat de pedagogisch medewerker bij hem komt als hij gaat huilen en dus alleen huilt om aandacht te krijgen, wordt anders benaderd dan een kind dat huilt, omdat hij daadwerkelijk verdrietig is of pijn heeft.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers troosten het kind wanneer het daadwerkelijk verdriet of pijn heeft.
- Wanneer een kind alleen huilt om aandacht te krijgen, probeert de pedagogisch medewerker het kind op een andere manier af te leiden door bijvoorbeeld spel. Bij deze kinderen is het ook belangrijk dat een pedagogisch medewerker het kind ook op andere momenten even de aandacht krijgt, zodat het kind doorkrijgt dat hij niet alleen aandacht krijgt als hij huilt. Je probeert het negatieve gedrag (huilen) om te buigen in positief gedrag.

Morele ontwikkeling

Rond het tweede jaar worden kinderen zich bewust, dat er gevolgen aan bepaalde handelingen zitten. Bijvoorbeeld "als ik Jantje pijn doe dan wordt de pedagogisch medewerker boos". Maar ze verbinden dit slechts aan de reactie van de volwassene. Ze hebben nog geen besef van goed

en kwaad. Dit ontstaat pas tussen de 3 en 4 jaar. Hiermee hangt ook het onderwerp belonen en straffen sterk samen

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers leggen een kind duidelijk uit wat de gevolgen zijn van zijn handelen voor de betrokken kinderen. Dit doen ze al vanaf heel jong (zo rond een maand of 10) om hun geweten op deze manier te stimuleren. Maar ook om het “slachtoffer” het idee te geven dat er ook daadwerkelijk iets aan gedaan wordt.

Verlegenheid

Verlegenheid ontstaat vaak doordat het kind zich geen raad weet met zijn houding, omdat hij zich bekritiseerd of belachelijk gemaakt voelt of omdat hij geprezen wordt om iets waar hij niets aan kan doen (bijvoorbeeld om zijn mooie naam). Verlegenheid hoort bij de ontwikkeling van het kind.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven het kind de tijd om te wennen.
- Pedagogisch medewerkers betrekken het kind op een speelse manier bij de groep, maar ze forceren niets.
- Pedagogisch medewerkers proberen het kind zich veilig te laten voelen in de groep, zodat het kind zich dan wellicht meer gaat uiten.
- Het kind wat kritiek geeft op een ander kind, wordt hierop aangesproken door de pedagogisch medewerker

Agressie

Agressie is opstandig gedrag door een gevoel van ontevredenheid. Het kan ontstaan doordat een kind te weinig aandacht krijgt, zijn zin wil krijgen, iets niet lukken wil naar zijn zin of doordat hij zich bedreigt of in de steek gelaten voelt. Leeftijd heeft hier ook invloed op, want doordat het kind zich nog niet goed verbaal kan uiten zal hij dit op een andere manier doen, bijvoorbeeld door te schelden, te schoppen, te bijten of te slaan, terwijl een ander kind juist heel stil wordt. Persoonlijke kenmerken zoals karakter en temperament, zorgen ervoor dat het ene kind zichzelf meer onder controle heeft dan het andere kind. Het is verstandig om eerst na te gaan wat het agressieve gedrag van het kind betekent. Kinderen proberen op deze manier iets te zeggen, wat ze op een andere manier niet duidelijk kunnen maken.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers proberen eerst na te gaan wat de agressie van het kind wil zeggen.
- Afhankelijk van het kind, leeftijd en de situatie proberen zij het kind:
  - o te begrijpen
  - o uit te laten razen

o af te leiden

o te negeren

- Pedagogisch medewerkers benoemen het agressieve gedrag (bijv. ik zie dat je boos bent...), maar ze proberen het kind ook duidelijk te maken dat agressie geen goede manier is om ongenoegens te uiten.
- Pedagogisch medewerkers leren kinderen hun gevoelens onder woorden te brengen i.p.v. agressief gedrag te vertonen. (bijvoorbeeld een kind leren zeggen “dat vind ik niet leuk” of “mag ik daar ook eens mee spelen”)
- Kinderen die agressief gedrag vertonen, worden even aan tafel gezet om “tot zichzelf te komen”.
- Pedagogisch medewerkers maken op deze manier duidelijk dat agressief gedrag niet getolereerd wordt
- Pedagogisch medewerkers laten duidelijk merken dat ze alleen het gedrag afkeuren en niet het kind zelf.

Fantasie

In de leeftijd van 2 tot 4 jaar beginnen kinderen veel te fantaseren. Een aspect dat hoort bij hun ontwikkeling. Ze doen dit vaak om zichzelf gerust te stellen, om oplossingen te zoeken, om angsten de baas te worden, om wensen in vervulling te laten gaan en om steun te krijgen (bijvoorbeeld van een fantasievriendje).

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers gaan er mee in tot op zekere hoogte.
- Er wordt gebruik gemaakt van fantasiospel (bijvoorbeeld met poppen, duplo en in de huishoek)

Het volgen van de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers proberen een goed beeld te krijgen van kinderen door hen te observeren, regelmatig en op verschillende momenten.

Van ieder kind wordt twee keer per jaar door de mentor het Kind volgsysteem van Prayoo ingevuld. Hierin komen de verschillende ontwikkelgebieden van het kind naar voren en zo kan je snel zien hoe het kind zich ontwikkelt en of we op sommige vlakken extra uitdaging kunnen bieden.

Wanneer er iets opvalt aan een kind dan wordt dit door de pedagogisch medewerkers met ouders besproken, zo kunnen we nagaan of er niet iets met het kind aan de hand is. Met de ouders wordt besproken welke aanpak voor hun kind het beste zou werken of dat er wellicht hulp “van buitenaf” gezocht moet worden.

Als de ouders zelf vragen of twijfels hebben over de ontwikkeling van hun kind kunnen ze dit bespreken met de mentor van hun kind en zo nodig kan er hulp ingeschakeld worden.

Mentorschap

Aan ieder kind op Mamalief wordt een mentor toegewezen. De mentor is de Pedagogisch medewerker die op de groep van het kind werkt. De mentor is degene die het kind volgsysteem (van Pravoo) over het kind invult en is tevens ook het aanspreekpunt voor de ouders als ze vragen hebben wat betreft de ontwikkeling van het kind of andere persoonlijke vragen.

Als ouders inloggen in het ouderportaal zien ze hier bij de gegevens van het kind staan welke mentor voor hen is toegewezen.

De toegewezen mentor heeft twee keer per jaar een 10 minuten gesprek met de ouder van het kind zodat de observatie persoonlijk wordt besproken. De kinderen waarbij het nodig is wordt het ook al eerder besproken. Bij eventuele achterstanden bieden wij extra hulp aan of doen wij een eventuele doorverwijzing dat gericht is op de achterstand. Ook als ouders behoefte hebben aan een gesprek over de ontwikkeling van hun kind kan er een afspraak gemaakt worden met de mentor.

Basisschool, BSO en doorverwijzing

Als het kind 4 jaar is geworden komt er een nieuwe fase aan. Het kind gaat naar de basisschool en dit proberen wij als kinderdagverblijf zo goed mogelijk te organiseren in samenspraak met de ouder en de basisschool. Bij het verlaten van het kinderdagverblijf krijgen de ouders een overdrachtenformulier mee dat een bestandsdeel is van het PRAVOO kindvolgsysteem.

In dit formulier staan de bevindingen van de observaties door middel van scores en nadere aanvullende informatie dat betrekking heeft op het kind en de overdracht naar de basisschool of eventueel de BSO in dien dit van toepassing is.

Er zijn verschillende instanties die benaderd kunnen worden bij eventuele ontwikkelings- en/of gedragsproblemen zoals het Centrum voor Jeugd en gezin (CJG), de GGD, ICARE of er kan anoniem advies gevraagd worden bij de huisarts. Ook hierbij wordt altijd eerst overleg gepleegd met de ouders en mogelijk is hierbij toestemming vereist.

Normen en waarden

Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan: ze beïnvloeden ons doen en laten, ons zelfbeeld en zelfvertrouwen, onze relaties met anderen.

Iedere mens handelt vanuit normen en waarden. Kinderen vormen hun normen en waarden in de omgang met en naar voorbeeld van volwassenen.

Het is niet verwonderlijk dat normen en waarden waarmee kinderen worden geconfronteerd, nogal eens in strijd zijn met elkaar: wat thuis mag, mag niet op het kinderdagverblijf. Kinderen kunnen daardoor wel eens verward raken.

Daarom is het van belang dat wij kinderen leren omgaan met waarden en normen. Zowel met waarden en normen van thuis als die van het kinderdagverblijf en de eventuele verschillen daartussen. Door kinderen te helpen waarden en normen te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding.

Binnen KDV Mamalief werken de pedagogisch medewerkers vanuit algemeen geldende normen en waarden. Hun pedagogisch handelen zal beïnvloed worden door hun persoonlijke ontwikkeling. Het is belangrijk dat ze zich daarvan bewust zijn.

De basis van de manier waarop wij met kinderen omgaan is: respect voor elkaar en de omgeving.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers proberen vooroordelen actief te voorkomen. Aan kinderen zullen bijvoorbeeld geen typische mannen- of vrouwenrol opgelegd worden. Zowel jongens als meisjes bieden ze hetzelfde speelgoed aan. Belangrijk is dat kinderen hun eigen keuzes kunnen maken.
- Pedagogisch medewerkers omringen elk kind met zorg, waarbij zij aansluiten bij de behoefte van het kind. Om ieder kind zo goed mogelijk te kunnen begrijpen is het van belang dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de sociale en culturele achtergrond van de kinderen. Tijdens het intakegesprek kunnen de ouders bijzonderheden delen met de groepsleiding.
- Verschillende samenlevingsvormen worden gewaardeerd en gerespecteerd.
- Pedagogisch medewerkers besteden aandacht aan de onderlinge verschillen tussen kinderen en accepteren dat.
- Pedagogisch medewerkers spreken kinderen aan op basis van gelijkwaardigheid, daarbij rekening houdend met hun ontwikkelingsniveau.
- Pedagogisch medewerkers proberen grof taalgebruik te voorkomen, omdat anderen zich hierdoor gekwetst kunnen voelen.
- Pedagogisch medewerkers leren kinderen om aandacht en materiële zaken te delen met andere kinderen.
- Pedagogisch medewerkers proberen kinderen zelf na te laten denken over goed en fout (afhankelijk van de leeftijd van het kind).

Belonen en straffen

Belonen:

Binnen KDV Mamalief gaan we ervan uit dat een positieve benadering positief gedrag in de hand werkt. Belonen is dan ook een heel belangrijk aspect in de omgang met de kinderen. Kinderen horen niet alleen respons te krijgen als ze iets fout doen, maar meer nog als ze iets goed doen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven de kinderen vaak complimentjes bij de dingen die ze doen (bijvoorbeeld als ze heel lief aan het spelen zijn, een pedagogisch medewerker hebben geholpen met iets, zichzelf hebben uitgetooid bij het naar bed gaan etc.).
- Pedagogisch medewerkers geven veel aandacht aan positief gedrag.
- Pedagogisch medewerkers proberen door middel van belonen ongewenst gedrag om te zetten in gewenst gedrag.

Straffen:

Kinderen tasten regelmatig hun grenzen af. Dit is van groot belang voor hun totale ontwikkeling. Soms echter kan dit leiden tot gedrag dat storend of misschien zelfs gevaarlijk is voor henzelf of voor anderen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers leggen in zo'n situatie aan het kind uit waarom iets niet kan.
- Pedagogisch medewerkers moeten het gedrag laten stoppen wanneer dit gevaar oplevert voor henzelf of voor anderen.

Wanneer kinderen doorgaan met het ongewenste gedrag is het soms noodzakelijk om het kind te "straffen".

Wat betekent dit in de praktijk?

- In alle gevallen wordt het kind, als dat nodig is, eerst gewaarschuwd.
- Pedagogisch medewerkers zorgen er in dat geval voor om bij het kind op de hurken te gaan zitten, zodat er oogcontact is.
- Soms is het nodig om de stem te verheffen.
- Soms moet je als pedagogisch medewerker even boos kijken.
- Wanneer waarschuwen, stem verheffen en boos kijken geen resultaat opleveren kan het nodig zijn om het kind even buiten de groep te plaatsen (aan tafel of op een stoeltje, wel in het lokaal; het kind moet in het zicht blijven)
- Een straf mag nooit te lang duren (een paar minuten hooguit).
- Pedagogisch medewerkers laten duidelijk weten wanneer een straf voorbij is en wanneer de pedagogisch medewerkers niet meer boos zijn.
- Pedagogisch medewerkers laten blijken dat zij alleen het gedrag van het kind afkeuren en niet het kind zelf.

14. Overige zaken

De wet kinderopvang bepaalt dat er bepaalde informatie opgenomen dient te zijn in dit beleidsplan. Het grootste deel is aan bod gekomen in de voorgaande hoofdstukken. In dit

hoofdstuk zijn die zaken beschreven, die niet goed passen in de voorgaande hoofdstukken, maar toch nog een plek moeten krijgen.

15. Oudercommissie

Een aantal ouders vormen de oudercommissie. Deze commissie stelt zich tot doel de belangen van kind en ouders te behartigen. Gevraagd en ongevraagd kan de commissie Mamalief adviseren in zaken zoals het pedagogisch beleid.

16. Huisregels

De huisregels bestaan uit een aantal zakelijke afspraken. In deze regels is vastgelegd wat ouders van ons en wij van ouders mogen verwachten. Deze praktische afspraken bevorderen een veilige en vertrouwde opvang van de kinderen in Mamalief. De huisregels zijn beschikbaar voor de ouders.

17. Toezicht

De GGD verzorgt het toezicht op de kinderopvang. Na inspectie van de GGD verstrekt Mamalief het inspectieverslag aan de oudercommissie. Belangstellenden kunnen de inspectierapporten van alle kinderopvangorganisaties en dus ook die van Mamalief inzien via de site van de www.landelijkregisterkinderopvang.nl en op onze eigen website. Op verzoek verstrekt Mamalief ook een papieren versie ter inzage op het kantoor van de locatie.

19. Voertaal

Binnen Mamalief is de voertaal Nederlands. Er mag niet worden gescholden of gevloekt, door personeel, ouders en kinderen. De personeelsleden gaan met respect met elkaar en de kinderen om. Er wordt niet denigrerend, discriminerend of respectloos tegen elkaar gesproken. Hieronder valt ook de stem verheffen wanneer het niet nodig blijkt of wanneer er feedback gegeven wordt.

20. Pedagogische ondersteuning door middel van werkoverleg en teamoverleg.

Ongeveer 4 keer per jaar vindt het werkoverleg plaats met de pedagogisch medewerkers en directie van Mamalief. Tijdens het werkoverleg wordt de pedagogische aanpak in de groep en van het individuele kind besproken. Door een regelmatig werkoverleg willen we de onderlinge samenwerking bevorderen en bespreken we planning en taakverdeling. Ook onderwerpen zoals communicatie met de ouders

worden met het team doorgenomen. Naar aanleiding van de besproken onderwerpen wordt er een plan van aanpak gemaakt. Deze wordt in de vorm van een nieuwsbrief aan het team doorgespeeld zodat de genoemde actiepunten behandeld worden en ten uitvoering worden gebracht en de organisatie zorgt voor voldoende borging. Ongeveer 2 keer per jaar vindt het teamoverleg plaats met de Directeur en leidinggevende. Hierin worden huishoudelijke en organisatorische zaken binnen de locatie besproken. Er is afstemming over de ontwikkelingen binnen de locatie en bevordering van het pedagogisch functioneren, bespreking van budgettaire en organisatorische zaken, bevordering van de onderlinge samenwerking en afstemming en het uitwisseling van informatie uit andere overleggen zoals o.a. het oudercommissieoverleg.

Mamalief heeft sinds november 2012 een oudercommissie. Deze bestaat uit minimaal 3 leden. Jaarlijks komen zij 4 keer bij elkaar. Naast hun adviserende rol staan de leden het Mamalief team ook bij als er bijzondere activiteiten zijn.

21. Slotwoord

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat in Mamalief. Pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, leidsters en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag. Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken. Leidsters, leidinggevend en directie dragen zorg dat het beleid getoetst wordt. Tijdens het werkoverleg, de werkbegeleiding en de beoordelingsgesprekken wordt het beleid besproken. Daar waar nodig worden leidsters extra gecoacht. De overige beleidsplannen liggen desgewenst voor ouders ter inzage op het kantoor

